

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ارزیابی وضعیت تغذیه: رویکرد بالینی

نویسندگان

میثم عالیپور

دانشجوی دکتری علوم تغذیه

دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور

دکتر (نویسنده ارشد)

استاد گروه تغذیه

دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور

ویراستار: دکتر عادل سواعدی (عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهمن تهران)

کتاب با عنوان ارزیابی وضعیت تغذیه: رویکرد بالینی تألیف دکتر رضا عالیپور و آقای میثم عالیپور، طبق بند ۳ ماده ۷ آیین نامه چاپ و انتشار آثار علمی دانشگاه جندی شاپور، جلسه کمیته تألیف و ترجمه مورخ: ۱۳۹۲/۹/۶ جهت چاپ مورد تایید قرار گرفت.

سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی

۱۳۹۳

سرشناسه	: اماتی، رضا
عنوان و نام پدیدآور	: ارزیابی وضعیت تغذیه: رویکرد بالینی / رضا اماتی، میثم عالیپور؛ ویراستار عادل سواعدی.
مشخصات نشر	: تهران: سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی، ۱۳۹۳
مشخصات ظاهری	: ۲۳۲ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۰۲-۵۶۷-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: تغذیه
شناسه افزوده	: عالیپور، میثم
شناسه افزوده	: سواعدی، عادل، ویراستار
نشر افزوده	: سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی
هیند کنگره	: ۱۳۹۲ الف ۷۷۳/الف RAY۸۴
رده ی دیویی	: ۶۱۳/۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۴۰۸۶۷۱

ارزیابی وضعیت تغذیه: رویکرد بالینی

مؤلفین: رضا اماتی - میثم عالیپور

ویراستار: عادل سواعدی

ناشر: سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی

چاپ: اول - ۱۳۹۳

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۰۲-۵۶۷-۹

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ هجری قمری است. در صورتی که این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه نماید مورد پیگرد قانونی خواهد بود.

سازمان انتشارات

نشانی سازمان انتشارات: تهران - خیابان انقلاب اسلامی - خیابان فخررازی - خیابان شهدای ژاندارمری - پلاک ۷۲، تلفن: ۶۶۹۵۲۹۴۸

مرکز پخش:

خیابان انقلاب - بین فلسطین و چهارراه ولیعصر - جنب مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران - تلفن: ۶۶۴۸۷۶۲۵ - ۶

پایگاه اطلاع‌رسانی: www.isba.ir پست الکترونیکی: info@isba.ir فروشگاه اینترنتی: www.idbookfair.com

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه.....	۱۵
فصل اول: ارزیابی وضعیت تغذیه ای بیماران بر اساس پرونده ی پزشکی: رویکرد بالینی.....	۱۷
مهمه نعل.....	۱۹
تشخیص بالینی.....	۱۹
بررسی پیشینه ی بیمار از نظر اعمال جراحی.....	۲۰
عمل بای پس.....	۲۰
اقدامات و پیامدهای تغذیه ای.....	۲۲
سندروم روده ی کوتاه.....	۲۲
اقدامات و پیامدهای تغذیه ای.....	۲۳
از دست دادن اعضای بدن.....	۲۵
قطع اعضا.....	۲۵
اقدامات و پیامدهای تغذیه ای.....	۲۶
عمل جراحی پیوند عروق کرونری.....	۲۶
اقدامات و پیامدهای تغذیه ای.....	۲۷
عمل جراحی برداشت پانکراس.....	۲۸
اقدامات و پیامدهای تغذیه ای.....	۲۸
ایلئوستومی/کولوستومی.....	۳۰
اقدامات و پیامدهای تغذیه ای.....	۳۰

۳۲	پیشینه ی وزن بیمار
۳۳	تعیین وزن ایده آل بدن
۳۳	تعیین وزن تطبیق یافته
۳۴	تعیین تغییرات وزن بدن
۳۴	اقدامات و پیامدهای تغذیه ای
۳۶	بررسی های پوستی
۳۸	عوامل منجر به تأخیر انداختن بهبودی زخم فشاری
۳۸	پیشگیری از زخم های فشاری
۳۹	بررسی دستگاه گوارش
۳۹	تهوع و استفراغ
۴۰	اقدامات و پیامدهای تغذیه ای
۴۱	بررسی مدفوع و اسهال
۴۲	اقدامات و پیامدهای تغذیه ای
۴۴	یبوست و انسداد راست روده
۴۴	اقدامات و بیماری های خاص
۴۵	اقدامات و پیامدهای تغذیه ای
۴۶	تغذیه با لوله / تغذیه ی وریدی
۴۶	تغذیه با لوله
۴۸	عوارض تغذیه با لوله
۵۱	تغذیه ی وریدی
۵۶	بررسی های قلبی عروقی

۵۶.....	سکته ی مغزی.....
۵۷.....	نارسایی احتقانی قلب.....
۵۷.....	آنژین صدری و انفارکتوس میوکارد.....
۵۹.....	فشار خون.....
۶۰.....	دیابت.....
۶۱.....	چاقی.....
۶۲.....	داروهای مورد استفاده در درمان نارسایی قلبی.....
۶۲.....	اقدامات پیامدهای تغذیه ای.....
۶۴.....	بررسی بیماری های مزمن.....
۶۵.....	هیپاتیت A.....
۶۵.....	هیپاتیت B.....
۶۶.....	هیپاتیت C.....
۶۷.....	اقدامات و پیامدهای تغذیه ای.....
۶۹.....	ایدز.....
۷۰.....	عفونت دستگاه ادراری.....
۷۱.....	سل ریوی.....
۷۱.....	ذات الریه.....
۷۲.....	اقدامات و پیامدهای تغذیه ای.....
۷۳.....	بررسی ماهیچه های اسکلتی.....
۷۵.....	بررسی دستگاه تنفسی.....
۷۵.....	اقدامات و پیامدهای تغذیه ای.....

۷۷	بررسی های روانی اجتماعی.....
۷۸	ارزیابی های بیوشیمیایی
۸۰	ارزیابی های دارویی.....
۸۱	ارزیابی های بالینی.....
۸۱	خلاصه فصل.....
۸۲	مؤالات فصل.....
۸۳	مباحث.....
۸۷	فصل دوم: گرفتن شرح حال در مصاحبه های تغذیه ای.....
۸۹	مقدمه فصل.....
۸۹	مصاحبه.....
۹۱	ارزیابی تغییرات وزن.....
۹۳	ارزیابی الگوهای غذایی.....
۹۴	روش های جمع آوری اطلاعات دریافت غذایی.....
۹۶	مذهب و الگوهای غذایی.....
۹۷	استفاده از مکمل های گیاهی.....
۹۸	برهم کنش بین مصرف مکمل و داروهای معمول.....
۱۰۰	مکمل های غذایی و دیابت نوع دو.....
۱۰۱	اقدامات و پیامدهای تغذیه ای.....
۱۰۲	آلرژی و عدم تحمل غذایی.....
۱۰۴	اقدامات و پیامدهای تغذیه ای.....
۱۰۵	خلاصه فصل.....

۱۰۵.....	سؤالات فصل.....
۱۰۷.....	منابع.....
۱۰۹.....	فصل سوم: ابزارهای مورد نیاز برای جمع آوری اطلاعات در ارزیابی تغذیه.....
۱۱۱.....	مقدمه فصل.....
۱۱۱.....	اطالعات مشاهده ای مستقیم.....
۱۱۲.....	تجربه و تحلیل مواد مغذی دریافتی.....
۱۱۵.....	نماینده ی تناسلی بدن.....
۱۱۸.....	اندازه ی کمر و نسبت دور کمر به دور باسن.....
۱۲۰.....	درصد چربی بدن.....
۱۲۲.....	ضخامت چین پوستی.....
۱۲۳.....	آنالیز امپدانس بیوالکتریکی.....
۱۲۳.....	مقایسه بین BMI و BIA.....
۱۲۴.....	MRI.....
۱۲۴.....	DEXA.....
۱۲۵.....	پتانسیم کل بدن.....
۱۲۵.....	معاینات فیزیکی.....
۱۲۶.....	کالری متری غیر مستقیم.....
۱۲۸.....	تعادل نیتروژن.....
۱۳۰.....	تست تراکم مواد معدنی استخوان.....
۱۳۲.....	خلاصه ی فصل.....
۱۳۲.....	سؤالات فصل.....

منابع.....	۱۳۳
فصل چهارم: ارزیابی تغذیه ی مادران باردار.....	۱۳۷
مقدمه فصل.....	۱۳۹
ارزیابی الگوی غذایی زنان باردار.....	۱۳۹
نیازهای تغذیه ای در دوران بارداری.....	۱۴۰
پرژدی.....	۱۴۰
پروتئین.....	۱۴۰
فیبر غذایی.....	۱۴۱
ویتامین ها و املاح.....	۱۴۱
مایعات مورد نیاز.....	۱۴۲
اسید های چرب امگا۳.....	۱۴۳
افزایش وزن مادر در دوران بارداری.....	۱۴۴
چاقی در دوران بارداری.....	۱۴۵
عوامل خطر تأخیر در رشد جنین.....	۱۴۵
سوء تغذیه ی مادری.....	۱۴۵
کمبود آهن.....	۱۴۵
استعمال دخانیات.....	۱۴۶
مصرف مواد مخدر و الکل.....	۱۴۶
کافئین.....	۱۴۷
ارزیابی بارداری و شرایط پیش از بارداری.....	۱۴۸
آلرژی و عدم تحمل غذایی.....	۱۴۸

۱۴۸	افسردگی در دوران بارداری
۱۵۱	عوارض دوران بارداری و اقدامات تغذیه ای
۱۵۲	سوزش سردل یا بیماری ریفلاکس معده
۱۵۲	پره اکلامسی / اکلامسی
۱۵۳	دیابت بارداری
۱۵۵	تلام فصل
۱۵۶	سوالات فصل
۱۵۷	منابع
۱۶۱	فصل پنجم: ارزیابی تغذیه ای مادر شیرده
۱۶۳	مقدمه فصل
۱۶۳	اهمیت تغذیه با شیر مادر
۱۶۷	نیازهای تغذیه ای در دوران شیردهی
۱۶۷	انرژی
۱۶۷	پروتئین
۱۶۸	ویتامین و مواد معدنی
۱۶۸	رژیم غذایی و پرهیز از برخی مواد غذایی
۱۶۹	شیر مادر و تکامل مغزی نوزاد
۱۶۹	کاهش رشد در شیرخواران
۱۷۰	پیامدهای تغذیه ای بارداری در زمان شیردهی
۱۷۱	خلاصه ی فصل
۱۷۲	سوالات فصل

۱۷۳	منابع
۱۷۵	فصل ششم: ارزیابی تغذیه ی نوزادان و کودکان
۱۷۷	مقدمه فصل
۱۷۸	مراقبت های تغذیه ای نوزادان LBW
۱۷۹	اقدامات و پیامدهای تغذیه ای
۱۸۱	تغذیه ی دهانی در نوزادان LBW
۱۸۴	ارزیابی تغذیه ی نوزادان ترم
۱۸۸	نارسایی رشد
۱۸۹	اقدامات و پیامدهای تغذیه
۱۹۱	عقب ماندگی ذهنی و تأثیر تکاملی
۱۹۲	اختلال کمبود توجه کودکان هیپوآکتیو
۱۹۲	سبب شناسی
۱۹۴	اقدامات تغذیه ای
۱۹۵	اختلالات غذاخوردن در کودکان
۱۹۵	بی اشتها بی عصبی
۱۹۵	پر خوری عصبی
۱۹۶	اختلال غذا خوردن افراطی
۱۹۸	اقدامات و پیامدهای تغذیه ای
۱۹۹	چاقی کودکان
۲۰۱	اقدامات و پیامدهای تغذیه ای
۲۰۴	خلاصه فصل

۲۰۴.....سؤالات فصل

۲۰۵.....منابع

۲۰۷.....پیوست ها

۲۰۹.....پیوست ۱- مذهب و الگوهای غذایی

۲۱۳.....پیوست ۲- جدول ها

۲۲۱.....پیوست ۳- تصاویر

۲۲۶.....منابع

۲۲۷.....پیوست ۴- فهرست

تقدیم به

پدر و مادر گرامی،

این موهبت های بی بدیل پروردگار

www.ketab.ir

مقدمه استاد:

کتاب ارزیابی وضعیت تغذیه: دیدگاه بالینی از جمله منابع علمی است که در میان کتب تألیف و ترجمه شده به زبان پارسی در این زمینه متمایز است.

این کتاب علاوه بر آن که به بیان روش های گردآوری داده های مورد نیاز برای پیاده نمودن مداخلات سودمند در تغذیه بالینی پرداخته، می تواند در بسیاری از رشته های گروه علوم پزشکی که به نحوی با تغذیه بیمار و گروههای آسیب پذیر (نوزادان، کودکان و زنان باردار و مسن) در ارتباط هستند، مورد استفاده قرار گیرد. نگارندگان سعی وافری نموده اند تا با بهره گیری از داده های علمی داخل کشور و تجربه های روز آمد دنیا در زمینه غربالگری اطلاعات تغذیه ای در مصاحبه ها، اجرای اقدامات^۱ تغذیه ای و سپس پایش آن، فرایند مثبت تغذیه ای^۲ را با بیانی کاربردی به تصویر بکشند.

اینجانب ضمن تقدیر از نگارندگان محترم، مطالعه اثر حاضر را به کلیه دانشجویان دوره های مختلف رشته علوم تغذیه و همچنین سایر گروههای پزشکی توصیه می نمایم.

دکتر سلطانه علی بیگلری

استاد دانشگاه علوم پزشکی تبریز

و رییس موسسه آموزش عالی ربع رشیدی

مقدمه نویسندگان

ارزیابی وضعیت تغذیه یکی از ارکان اساسی و مهم فرآیند مراقبت های تغذیه ای در هر دو بعد پیشگیری و درمان است. اهمیت این بعد از علم تغذیه به جایگاهی رسیده است که آخرین عنوان یکی از معتبرترین کتب مرجع بین المللی رشته علوم تغذیه، یعنی کتاب کراوس^۱، پس از سال ها به نام آن تغییر یافته است.

با نگاهی گذر به کتب مرجع موجود در هر دو بخش لاتین و پارسی، درمی یابیم که تعدد منابع منتشر شده در حوزه یاد شده بسیار اندک است و دانشجویان با وجود نیاز به شناخت روش های ارزیابی وضعیت تغذیه، از گذشته با کمبود منبع روبرو بوده و هستند.

کتاب حاضر که با استفاده از منابع معتبر بین المللی و داخلی و با بهره گرفتن از آمارهای ملی تدوین گشته است دیدگاه بالینی در ارزیابی های تغذیه ای را مورد توجه ویژه قرار داده است. این ویژگی بسیار مهم است که مطالب کتاب علاوه بر دانش جویان دوره های مختلف رشته علوم تغذیه برای دانشجویان گروه پزشکی از جمله دوره های پزشکی عمومی و تخصصی، پرستاری، دامپزشکی و بهداشت عمومی نیز کاربرد داشته باشد. امید است این اثر در بهبود سطح دانش تغذیه تندرستی در کشور عزیزمان سودمند واقع شود.

دکتر رضا امانی

استاد عالیپور

بهار ۱۳۹۳